

ФРЕНСКИТЕ ЛИТЕРАТУРНИ НАГРАДИ ЗА 1967 ГОДИНА

Николай Дончев

Последните два-три месеца от годината внасят особено оживление във френския литературен живот. Многобройните издателства са в надпревара с пускането на нови книги и главно на книги от млади писатели, от дебютанти, които участвуват в състезанието за литературните награди. Напрежението достига връхната си точка през втората половина на ноември, когато се оповестяват първите литературни награди. Преди това се правят най-различни „проностици“, догадки за един или друг автор, за една или друга книга. Разбира се, тия подсказвания също ориентират и често пъти литературните награди се присъждат на някои от лансираните вече имена. Установила се е в това отношение вече една здрава традиция, която извиква през този малък отрез от края на годината известно повишаване на интереса сред общественото към предложената му литературна продукция. Литературните барометри показват коефициента на продажбата на различните книги, между които първо място заемат романите. На състезателното поле, тъй да се каже, те са на преден план.

Първ, Синдикатът на литературните критици, който присъжда ежегодно две награди, откри състезанието и сезона на наградите. При първия тур още на гласуването „Наградата за литературна критика“ бе присъдена на белгийския писател Даниел Жилес за биографията му, посветена на А. П. Чехов, който спечели тази награда с един глас повече (шест) срещу подадените пет в полза на Пол Бенишу, автор на книгата „Писателят и неговите работи“ (издание на Жозе Корти). „Чехов“ на Даниел Жилес излезе в началото на годината у издателя Жюлиар, при когото белгийският писател публикува преди това други две биографии — на Толстой и на английския писател Дейвид Х. Лоурънс. Даниел Жилес е предимно романист, автор е на няколко романи, един от които „Купон 44“, излезе и в превод на български (при „Народна култура“). Биографията за Чехов — по думите на самия автор — е написана по материали, които Жилес е използвал в оригинал. „Ако аз се интересувам от руската литература — заявява той — то е, защото през време на войната изучих руски език, което ми се наложи от обстоятелствата на военната обстановка. Като участник в Съпротивата бях натоварен да подпомагам светските пленници при бягството им от лагерите. Биографиите, които написах впоследствие, са един вид акт на признателност. . . Книгата ми за Чехов цели да изрази истината, прокламирана от светските писатели — Чехов, възвестител на революцията. . . Завръщайки се от СССР, намерих впрочем доста отзиви, благоприятни към моята теза.“

„Наградата за критическо издание“ е дадена на Жорж Любен за тритомната „Кореспонденция на Жорж Санд“ (излезли досега у издателя Гарние). Жорж Любен е един специалист върху творчеството на Жорж Санд, на която в продължение на четиридесет години е посветил всички свои изследвания. Понастоящем подготвя за поредицата „Ла Плейад“ (Галимар) два тома с автобиографични бележки върху „дамата от Ноан“, както обичат да назовават авторката на „Индиана“ и „Лелия“. „На Жорж Любен ние дължим сегашното обновяване на изследванията върху Жорж Санд — пише критикът Юбер Жюен. Той е предприел колосална работа — да публикува кореспонденцията на Жорж Санд. . . Мисля, че този значителен труд може да промени в известен смисъл погледа, който имаме върху така наречената романтична епоха.“

Изненадващо за мнозина и особено за тези, които обичат да правят догадки, бе присъждането „Голямата награда за роман“ на Френската академия на Мишел Турние, автор на романа „Петък или сиянията на Пасифика“. Мишел Турние, роден през 1929 в Париж, философ по образование, следвал дълго време в Германия, е твърде ограничено познат в литературните среди. Написал е няколко романи, които не е публикувал. „Петък или сиянията на Пасифика“ е първият, който излиза от печат. Понастоящем работи над нов роман „Царят на вилите“, посветен на наистинския период в Германия. Френската критика сравнява романа на Турние с „Робинзон Крузо“ на Дефо. Така, Ив Берже пише: „Мишел Турние е заел от своя знаменит предшественик Дефо само идеята за книгата, сюжета, рамката, лицата. Темите у единия и у другия романист нямат нищо общо. Робинзон на Дефо например е асексуален; този на Мишел Турние изпитва истинска еротична френезия, която ще допринесе много, за да направи от него един „нов човек“. В книгата има хубави страници, живо и лирично написани, често странни и дръзки. Те контрастират с други места от книгата, където откриваме един романист, востановен във философията, обществените науки, точните науки, техниката, както това показва неговият речник, чието богатство ни пленява“. В едно интервю с Мишел Турние, последният на въпроса на своя събеседник защо е избрал Робинзон за герой на своя роман, отговаря: „митичният герой е наш общ герой. Литературният герой остава мъдро „пленник“ на своята книга, не му хрумва да „премахне“ своя творец: Жюлиен Сорел не избягва от „Червено и Черно“ и не заличава Стендал. Митическият герой е по-безпокоен: той излиза от книгата и подхваща друг живот. Ще го намерим отново в произведения, където всяка епоха вписва неговите похождения (помислете, заради Робинзон, за швейцарския Робинзон на Вайс); ще го намерим дори днес в киното (нека си спомним за „Робинзон“ на Луис Бунюел), в рисуваните филми и пр. Сетне, малко по малко, благодарение на мита, героят поглъща своя автор и цялото произведение: Дефо е Робинзон, а не Мол Фландърс, Синглетон или Лейди Роксана. Аз самият допринесох (скромно) за мита, и като подхванах тази тема поисках да изразя тук безпокойствата и грижите на нашето време“. По нататък, на въпроса: „вашата книга не е ли по-скоро един анти-Дефо“, писателят отговаря: „Съгласен съм с вас. В случая с „Робинзон“ на Дефо настъпи един любовителен феномен. Той е публикувал книгата си в 1719 г. В 1726 Русо (Жан-Жак) му посвещава две възторжени страници в „Емил“: ето — пише той — всъщност единствената за препоръчване книга по възпитанието“.

Една от най-значителните литературни награди (не по парична стойност), наградата на академията „Гонкур“ бе присъдена тази година на един сравнително добре известен вече писател, чието име в предишни състезания е било неведнъж лансирано, Андре Пиер дьо Мандиарг за романа му „Ла Марж“ (поле на книга). Мандиарг е получил при седмия тур пет гласа срещу два подадени за младия романист Мишел Батай, автор на романа „Коледно дърво“, един за Катрин Герар, за романа „Рената не важи какво“ и един за Клер Ечерели, за романа „Елиза или истинския живот“. Андре Пиер дьо Мандиарг е роден през 1909 в семейство — майка и баща — калвинисти. Двадесетгодишен, почва да пише стихотворения. Пътува из Европа и източните средиземноморски страни. През време на Втората световна война живее в Монте Карло, където публикува първата си книга „Мръсните години“, сборка стихотворения в проза и малки фантастични разкази. В 1925 г. печата дълга поема в сюрреалистичен стил и вдъхновение „Едера или упорството на любовта при едно мечтание“. Оттогава насам пише и публикува редовно. В 1951 получава за „Слънцето на вълците“ „Наградата на критиците“, а девет години по-късно — новоучредената „Награда за Новела“, която му се дава за разказите „Жарава“. Първият му роман „Мотошклетът“, цитиран неведнъж по време на литературните награди през есента на 1965 г., привлича вниманието на авторитетната критика. Така, критикът на „Льо Монд“, академикът Пиер-Анри Симон пише в своя критически феърлейн: „За всекиго, който е чувствителен към сочността на френската проза, разказът на Пиер дьо Мандиарг е произведение на един култивиран и рафиниран творец, който чувства и вижда като поет, строи като художник и държи перото си като писател майстор.“ Изборът на Пиер дьо Мандиарг, както съобщава френският печат, не е бил единодушен. Един от „гонкуровците“, Ерве Базен, не е скрил дори разочарованието си, заявявайки публично: „тази награда бе получена с умора. . . Аз лично гласувах против книгата на дьо Мандиарг. С този избор Гонкуровци

потърсиха една измамна осигуровка: увенчаха един прочут вече писател за най-слабата от книгите му". Други намериха такава една опозиция за много строга заявявайки: „ако „Ла Марж“ не е най-добрата творба на дьо Мандиарг, наградата все пак привлича вниманието върху един първостепенен писател“.

Андре Пиер дьо Мандиарг е автор още и на книги с есета като „Чудовищата на Бомарцо“ (1957), „Белведер“ (1958), които съдържат впечатления, бележки и оценки за пътувания, за писатели и художници, за изпитани влияния от страна на романтици и сюрреалисти, за възторзи от Балзак, Бодлер, Андре Брьотон, Макс Ернст или де Кирико.

Наградата на литературните куриеристи от всекидневния печат „Геофраст Рьонодо“ е присъдена на Салва Ечар за романа „Светът такъв, какъвто е“ (издание на „Меркюр дьо Франс“) Салва Ечар е получил при втория тур шест гласа срещу четири подадени за романа на Морис Понс „Роза“ (издание Деноел).

Четиридесетгодишен, роден в 1927 в Бордо, Салва Ечар живее на остров Мартиника, където ръководи крупно земеделско стопанство. Публикувал е досега, заедно с наградения роман, три книги, и трите със сюжети из Мартиника. Първата, „Слугиня на шестима“, е публикувана у издателя Жюлиар през 1962 г. и представлява разкази и скици, сочно написани, които изобразяват живописния и грохотен живот в Мартиника. Втората книга, „Негрите служат за пример“ (при същия издател, 1964) предлага малки картини, един вид фрески и химни, които възхваляват Мартиника: роман и хроника едновременно, пронизани от социални и сатирични наблюдения и размисли.

Третата книга на Салва Ечар „Светът такъв, какъвто е“ ни пренася също в Мартиника, чийто живот — в цялото негово своеобразие и сложност — авторът ни рисува в редица сочни сцени, в които има и сатира, и социологичен етюд, и поетическо повествование. „Новият роман“ изглежда не е бил без влияние върху структурата на Ечаровата книга с неговите „декупажи“, които илюстрират вътрешното изграждане на съвременния модерен роман.

„Геофраст Рьонодо“ изважда от литературната продукция за 1967 г. една книга и един автор, който, макар по възраст да е преминал вече периода на първата младост, когато напускам „изненадите“ като тези преди няколко години с Франсоаз Саган, с Льо Клезио и други, е все пак едно „откритие“, при това Салва Ечар живее далеч от родината си и от Париж, за да има оня личен досег, който осигурява връзките и мобилизира вниманието на литературните среди и на критиката.

Една от крупните парични награди, наградата на Парижкия общински съвет, която се присъжда за целокупно творчество на известен писател, бе дадена за 1967 г. на Филип Ериа, член на академията Гонкур, автор на значителен брой романи, замислени и написани в традицията на балзаковския стил и естетика, особено големия му роман „Семейство Бусардел“, в който е обрисувано величие и падението на „една буржоазна династия“ и в който ярко се открояват чертите, отличаващи реалистичния роман, свойствени на маниера на Балзак.

Филип Ериа, роден през 1898 г. в Париж, правнук на Зулма Гаро, приятелка на Балзак, е в началото на своята кариера актьор, преди да напише първия си роман „Невинният“ (1931), който му спечелва наградата „Геофраст Рьонодо“. След него се зареждат цикъл романи: в 1939 г. му се присъжда „Гонкур“ за романа „Разглезените деца“, единственият роман на Ериа, преведен на български. В 1947 г. той е удостоен с Голямата награда за роман на Френската академия за „Семейство Бусардел“. Същата година Ериа пише първата си пиеса „Непорочната“, последвана от други пиеси, чийто успех обаче не е равенстоен на успеха на романите му.

Романите на Ериа, в своята съвкупност, са огледало на битовите привычки и нрави на съвременното нему буржоазно общество, към което той принадлежи и по социален произход и което познава в най-скритите пружини на неговата психика, в диплите на неговата чувствителност и неговия манталитет. Реалистичният подход на писателя в обрисването на тази буржоазна социална действителност, към която Ериа има сериозно критическо отношение, както например в романа „Разглезените деца“, го приближава до автора на „Човешка комедия“.

Тази година наградата „Фемина“ открива на френските читатели едно ново име: Клер Ечерели, на която е присъдила наградата си за 1967 за романа „Елиза или истинският живот“ (издание Деноел) с пет гласа срещу три, подадени за Жорж Валтер, писател от унгарски про-

изход, който пише на френски, за „Децата на Атила“ и два за Кристин Арноти, за романа „Игра през лятото“.

Клер Ечерели е родена в Бордо през 1934 г. Дъщеря на докер, тя израства под грижите на своя дядо. В 1940 г. баща ѝ е депортиран в Германия, където две години по-късно бива разстрелян.

Клер Ечерели не успява, поради болест, да закръгли образованието си. Принудена да работи, за да изкарва прехраната си, тя напуска Бордо, отива в Париж и постъпва в автомобилните заводи „Ситроен“, където работи непосредствено в производството. Успоредно с работата си във фабриката, тя чете непрекъснато, и през този именно период Ечерели открива истинското си призвание. Постъпила наскоро в една пътническа агенция, младата жена използва вечер свободното си време и започва да пише на сюжет из своя единадесетмесечен опит в заводите „Ситроен“ романа „Елиза или истинския живот“, настръхана след прочита на ръкописа ѝ от видната писателка Симон дьо Бовуар. Романът ѝ се явява в поредицата „Ле летр нувел“, редактирана от познатия литературен критик Морис Надо. „Елиза или истинския живот“ — пише критикът Андре Далма (във в. „Льо Монд“ от 4 октомври 1967) — е разказ, написан в един неутрален, често строг маниер, но който, поради безпокойния си тон, напомня някои книги, публикувани от Албер Камю във водената от него поредица „Надежда“.

В един разговор с Клер Ечерели, последната заявява: „Възхити ме начина, по който Симон дьо Бовуар ми постави, по повод на женския труд, надлежните въпроси, но бях, напротив, разочарована задето всички критици на книгата ми бяха застанали почти изключително на това становище. Ако исках да говоря само за положението на жените във фабриката или за расизма щях да напиша една хроника. Аз избрах прочее формата на романа, защото исках да създам лица, да ги оживя, и защото държа много на значението на писането. . . Всичко онова, което в моята книга засяга расизма и проблемите на алжирците, е реално. . . . Още от 1947 г. случаят ме бе поставил в течение на алжирската действителност. Вярвах тогава, че расизмът е достойнство на известни класи, че не съществува в завода. Мамех се. Работниците също са расисти, най-често поради дух на конкуренция или защото съществуването на парии им позволява да утвърждават превъзходството си, работниците още повече, защото за тях арабинът е нападател на жени. Във времето, когато се развива действието в романа, войната в Алжир правеше от „Нораф“ (северо-африканец) враг. Французите — мъже и жени — се страхуваха, алжирците — още повече. Съжалявах този преследван дивеч, тези хора стегнати между бруталната бдителност на френската полиция и задълженията, които тежаха върху тях от страна на Фронта за национално освобождение: да не пушат, да не пият вино, да плащат данък. . . . Без съмнение, не бих търсила да срещам алжирци. Но факта, че работех с тях, че се разминавахме постоянно, ми позволи да ги опозная в един момент, когато малцина имаха този опит. И тъкмо този опит исках да отразя.

Работят редовно — казва по-нататък младата френска писателка — работя всеки ден. Едно усилие след осемчасов работен ден. Писането е нещо бавно, трудно. Постъпвам винаги по един и същи начин. Мисля много над сюжета. Построявам вътрешно една история, която разказвам. Когато вече знам това, което искам да разкажа докрай, едва тогава захващам да пиша. Това, което ме интересува, е да говоря повече за хората, които са привлекли вниманието ми отколкото да предавам лични размишления. Главните ми герои са хора. Бях замисляла изпърво Елиза като изпълнителка, свидетелка на живота, който водят Люсиен и Арески. В началото не обичах героинята Елиза. Трудно ми е да говоря в първо лице. Човек се оплита. Точната дума не идва винаги. Един речник е винаги полезен, но аз притежавам такъв отскоро. Винаги четях в библиотеката. Четенето ме поглъща. . . . Обичах граматиката! Обичам я още! Проблемите на синтаксиса ми се правят. Моите ръкописи са винаги много надраскани.

В заключение авторката на „Елиза или истинския живот“ е заявила: „Обичам живота, ала животът не ме обича. Затова още от тринадесетгодишна възраст търся в писането удоволствие, убежище.“

Наградата „Медиси“ за 1967 г. не открива нов писател, защото отличеният с тази награда Клод Симон е вече твърде известен. Писател със значително творчество, Клод Симон получава

„Медиси“ за романа „История“ (издание „Минюна“) още при първия тур на гласуването със седем гласа срещу един, подаден за Елизабет Пакрол, за романа ѝ „Ключове на ръка“.

Роден в Тананарив през 1913 г., останал сирак на 11 години, Клод Симон прекарва детството си под грижите на своята баба и на вуйчо си в Перпинян, споменът за които оживява в наградения му роман „История“. В 1936 г., симпатизиращ на испанските републиканци, Клод Симон се озовава в Барселона, но тук разпратя между революционерите го разочарова и той се завръща. Впечатленията и спомените от това време и от младежката си авантюра писателят е разказал в романа „Палас“, който има посредствен успех.

Художник и фотограф, преди да се отдаде на писателското си поприще, Клод Симон е съхранил в своя творчески поглед от визуалната острота на своя опит като художник и фотограф, и това се долавя отчетливо в романите му, в които автобиографическата фреска заема широко място. Първият роман на Клод Симон „Непочтеният играч“, написан в 1941, се явява в печата едва през 1946. „В тази сложна и отрупана книга — пише критикът Р. М. Алберес — авторът призоваваше историята на един човек, но не я разказваше. Една двойна история: героят на книгата ту се люшка между незначителните събития на своя живот, ту ги доминира, но смесването на двата тона произвежда мъчително впечатление върху читателя. . . По онова време човек би могъл да сравни „Непочтеният играч“ с „Чужденецът“ на Камю. Ала впоследствие Камю се ориентира към книги-послания като „Чумата“, чийто смисъл беше твърде ясен и малко проповеднически, докато Клод Симон навлезе в друг път — на неясността и грижата за една усложнена композиция. . . Писател „реалист“ — добавя Алберес — но без метафизически, нито морални удължения, той отразява реалността в сложни и смътни прожекции, но грижливо пресметнати“ В 1948 г. Клод Симон публикува „Опннатото въже“, книгата със спомени. Но известността му почва откакто писателят влиза в „Едисон дьо Минюн“, които преиздават в 1957 двете му книги заедно с новия му роман „Вятърът“. Между-временно други две книги на същия — романите „Гъливер“ (1952) и „Освещаване на пролетта“ (1954) излизат при издателя Калман-Леви. Те обаче не подчертават особено името на Клод Симон в съзнанието на читателите. Последният влиза в „Едисон дьо Минюн“, когато там се явяват „Проманата“ на Мишел Бютор, която му донася наградата „Рьонодо“. „Ревност“ на Ален Роб-Грийе и „Последна партия“ на Самюел Бекет, и когато издателят Жером Лендон преиздава известния роман „Тропизми“ на Натали Сарот. Клод Симон, дотогава слабо познат, бива причислен към групата на нашумелия „нов роман“. След сравнително посредствения успех на романа му „Тревата“ (1958), Клод Симон изпъква с „Пътят към Фландрия“ (1960), който му спечелва наградата на седмичника „Експрес“. Написан по спомени от поражението в 1940 през Втората световна война, „Пътят към Фландрия“ му осигурява добър успех, и сега, с наградения „История“ името му на талантлив романист се утвърждава още по-ярко.

Талантлив писател със значително творчество, Луи Гиуу получи „Голямата национална награда за литература“ за 1967 г. на министерството на културата, което се възглавявя, както е известно, от видния писател Андре Малро. Луи Гиуу е от поколението на Малро. Роден е в 1899 г. в семейството на общар, социалист по убеждение. Синът не се откъсва от пътя на баща си, като прибавя само един нов занаят — на писател. В 1936 г. Гиуу е, заедно с Андре Жид, в Москва. По-късно той е активен член на сдружението „Червена помощ“, на Световния конгрес на писателите антифашисти, на Европейското дружество за култура и пр. В 1921 г. Луи Гиуу напуска родното си селище Сен-Брийок и идва в Париж, става журналист и преводач от английски, работи във вестниците „Екселснор“, „Енрансижан“. Първият му роман „Народен дом“ излиза в 1927 г. Написан е на сюжет из бедното детство на писателя в неговия бретонски край. Изобщо, всички сетнешни книги на Луи Гиуу са на сюжети, почерпени от жизнения опит на писателя. Първите му творби са публикувани от издателя Грасе: „Поверително досие“, „Другари“, „Женитба“, „Анжелин“. Ала романа, който му спечели възторжените отзиви на Жид, Арагон, Малро и направи името му известно е „Черният хляб“, издаден в 1935 от Галимар.

Луи Гиуу публикува насетне редица книги: „Хлябът на мечтите“, „Търпелива игра“, „Парпаняко“, „Загубени битки“. . . За първия от тези романи получава в 1942 г. „Популистката награда“, а за втория — в 1949 г. — наградата „Рьонодо“.

Дълбоко реалистично, творчеството на Луи Гиу е кръвно свързано с вълненията и проблемите на неговото време и е пронизано от силна хуманистична струя, която се подхранва от гореща любов към хората от народа, към които по социален произход принадлежи самият писател. Този хуманизъм е най-ярко изявен в най-силния му роман „Черната кръв“.

Преди близо двадесет години в Париж бе учредена литературна награда на името на Антоан дьо Риварол, писател и публицист от миналия век, автор на знаменитата „Реч за универсалността на френския език“, която се присъжда ежегодно на романисти, поети, есеисти, критици от друга националност, които пишат на френски език. Една втора награда, учредена неотдавна със същото предназначение, под името „Монсо“, е била дадена за 1967 г. на ливанския романист Фаржалах Хаик за целокупното му творчество. Един от първите лауреати на наградата „Риварол“, присъдена му в 1948 г. за книгата „Абу Насиф“, Фаржалах Хаик е измежду най-изтъкнатите съвременни ливански писатели. Автор е на редица колоритно написани творби: „Жумана“, роман, с предговор от видния френски писател философ и драматург Габриел Марсел „Обратното на Каин“, „Кръст и полумесец“, „Малкият залив“.

През 1966 г. в Париж се учреди „Голяма почетна награда“, чието жури се състои от жени журналистки. Последното е присъдило наградата за 1967 г. на Жорж Валтер за романа „Децата на Атила“ (издание Грасе). Писателят е роден в Будапеща през 1921 г.

„Децата на Атила“ е първия роман на Жорж Валтер. Критикът на „Льо Монд“, Жозан Дюранто пише в литературното приложение на последния от 25 октомври 1967 г. Валтеровия роман: „нито фантазията на приключенията, нито смешността на положенията, които съставляват основното съдържание и тъканта на този богат роман, са първите достойнства на тази качествена книга. „Децата на Атила“ е не толкова един „първ роман“, колкото част от едно дълго време обмисляно, дълго време писано произведение. . . Този език и тази нежност, тази светлина — добавя Дюранто, — която озарява мистерията на лицата и още тази веселост на тона, за каквато имаме тъй рядко вкус, не са никак плод на бързина.“

Това, което ние наричаме „криминално-приключенска“ литература и което французите означават с термина „полисер“, заема твърде широко място на „книжния пазар във Франция. При френските издателства съществуват специални „порецици“ за такава литература, така наречената „сери ноар“, която се поглъща масово от читателския свят. В големия седмичник „Ле нувел литерер“ писателката Жермен Бомон периодически публикува критически преглед на излезлите от този жанр книги. Дори прогресивното издателство „Едитйор Франсе Реюни“ публикува от няколко години насам серия криминално-приключенски книги под надслов „Загадка около света“, в която излязоха и „Приключенията на Авакум Захов“ от А. Гуляшки.

„Голямата награда“ за криминално-приключенска литература е била дадена на английската писателка Обри Ерскин Линдоп за преведения на френски неин роман „Опъка сметка“.

Линдоп е авторка не само на романи, но също на театрални пиеси и киносценарии.

Една от последните големи и известни литературни награди, така наречената „Междусъюзническа награда“ (Ентералие), основана след Първата световна война, е била присъдена в началото на м. декември на младата писателка Ивон Баби за романа ѝ „Да, надеждата“.

Ивон Баби е редовен сътрудник по въпроси на кинематографията на големия парижки всекидневник „Льо Монд“. Романът „Да, надеждата“ е изграден в един декор на професионални спомени на авторката, но тук не се касае, както пише критикът Жан-Мари Дюнойе, нито до автобиографичен роман, нито до роман из кинематографическите среди. Любопитно е да се каже, че Ивон Баби, чиято майка е полякиня, е израснала като малко дете под грижите на своя втори баща, известният историк и критик на киното, починал неотдавна, Жорж Садул.

Във в. „Льо Монд“ Ивон Баби работи от 1957 г. след като е била преди това редовен сътрудник на изданието „Френски жени“. „Щастлива — пише поменатият Ж.-М. Дюнойе — заедо е успяла да каже това, което е имала на сърцето си с правдив тон, с една съдържаност в израза, с една емоция, признати от повечето критици, писали за нея, Ивон Баби няма в момента никакъв план за литературно творчество. Но искаме да се надяваме, че признанието с награждаването ѝ с „Междусъюзническата награда“ и ласкавия отзив, който ѝ посвети Нобеловият лауреат Мигел Анхел Астуриас, ще бъдат за нея решително насърчение и подтик да отиде по нататък, да върви напред.“